

Előzetési árak:
 Évesre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy órára . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a ktr. itélőtábla épületével szemben.
 Hová az előzetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-10 szám
 I. EMELET

Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adóznak.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vértolnak.

Két bört egy rókaról.

Pécs, 1895. november 6

(*) Az a nyomasztó rendszer, mely lidércnyomásként rá nehezedik közéletünkre, melyet a komédiások nagymestere még 1875-ben kezdeményezett és a melyet Bánffy & Comp. még tanítómesterüknél is jobban látszanak érteni: a bürokrácia terjesztése, a hivataloknak ok nélkül való, nagy mértékű szaporítása oda juttatta hazánkat, a hol Franciaország állott Lajos Fülöp diestelen és kapzsi uralkodása alatt.

A jövő évi költségvetés hivatalok szaporítására több mint három millió forintot vett föl. Pedig ha meggondoljuk, hogy elkezdve az ugynevezett „Hof-Titel-Tax-Amt“-tól le egészen a szabó és lyukasztó hivatalokig annyi mindenféle hivatalunk van és ezekben egy egész hadseregbe menő Sisera had csinálja a rubrikákat, vagy piszkálja körmeit, persze mind az ország adójából, a produktív munkát végző állampolgárok zsebéből: frivol könnyelműségnek látszik manapság ezt a modern fekete sereget szaporítani, midőn már ugyis annyian vannak, hogy felét oda lehetne ajándékozni a pacifikáló Boszniának.

Régen tulvagynak már azon, hogy ne tudnók, ne látnók a jelenlegi kormányt és az őt támogató közkereseti társaságnak azt a régi törekvését, mely egyidős az ósmameluk Darányi szereplésével a kulisszák mögött, mely az állami hivatalokat menedékkül tartja fön politikai rokkantak és származékai részére. Hogy ha azonban a kormány arra határozná el magát, hogy beszüntesse legalább egy időre ezt a kenyér-adást és vele egyetemben az Archimedesi-csavart, mely az adók folytonos emelésében nyilvánul: abban a pillanatban a szabad-elvű kormány elvesztené legerősebb támaszát, a sok éhes és dologkerülő mind felcsapna ellenzéki-nek és ott képeznék a csöcselék és hatalmas demagógiájával, a hol főszerepet játszaná a has, bizonyára véget vetne a kormány aranjuenzi szép napjainak.

„Do ut des, facio ut facias“ — ez az elv járja most nálunk. A hivatalra aspiráló azért az évi biztos fizetését eladja testét, lelkét az ördögnek . . . pardon: a kormánynak, lothatja a napot, nyuzhatja a népet, ezt mind megbo-

csátják neki, csak jó kortesnek bizonyuljon, ha aztán ilyenmü érdemei nagyok, biztos lehet benne, hogy unokái is kapnak kenyeret, illetve hivatalt, jöllehet az ősi vagyont már űk-ajja elherdálta.

Iszonyu szegénységi bizonyítvány az egy országról, a hol az intelligens elemnek több mint fele része hivatalnok. Pedig hátha a statisztikát hívjuk segítségül, ugy kitünik, hogy Magyarországon ugyszólván az intelligencia háromnegyed része hivatalból él; az önálló foglalkozás ilyképp nálunk a legcsekélyebb mértékre lévén szorítva, könnyen megmagyarázható a mi korrupciós kormányunk igyekezete, mely már születésekor ezzel az eredendő bűnnel jött a világra: az önálló független elem kiirtásával azt csinálhat ezzel az országgal, a mi neki tetszik.

Az a kufárszellem, mely lelkek vásárolásával is foglalkozik, egy-egy Shylok-ká teszi a bársony-székek boldog birtokosait. Szerintük a pénz minden, ez a legfőbb életcéljuk és ha ebből sok van birtokukban, megvásárolják, ha kell, nemcsak az egész országot, de még a tulvilágot is.

Ámbár a hivatalok szaporítása évről-évre folyik, a parlament hűségesen megszavazza a milliákat, de azért ez a mi kormányunknak még mind kevés, a mi kormányunk azt is be akarja bizonyítani ad oculos demonstrálva, hogy igenis, lehet egy rókaról két bört is lenyuzni.

Például, hogy a sok közül csak egyet említsünk fel, itt van a kir. államépítészeti hivatalokkal üzőtt szelhámoskodás, mely legkevésbé törpül el pártkormányunk ama tettei mellett, midőn pl. kir. tábla, posta, vasuti állomás és más közadóból fedezendő intézmények elhelyezését még külön megfizeteti az illető városokkal, zsarolván ilyképpen tőle oly horribilis összegeket, hogy még a késő utódoknak is lehet nyögni az adóteher alatt, csupán azért, mert a kormány kegyes volt nehány darab hivatalnokot a városban elhelyezni, a kik különben egy árva garassal sem járulnak a város közterheikhez.

A kir. államépítészeti hivatalok törvényszerűleg hivatalból tartoznak a megyei építkezéseket is ellenőrizni. Ez egészen rendjén való dolog. Hanem az már éppenséggel nem járja, hogy az a mindenható állam aztán előálljon, hogy az az

építészeti hivatal ennyi meg ennyi „számot“ produkálván egy év alatt, ennek a számnak pedig 40%-át a vármegye abszorbeálta, fizesse tehát a vármegye a hivatal összes költségeinek a 40%-át.

Ez az okoskodás egészen hasonlít ahhoz a grümdoló logikához, mely azt mondja: Neked nem szabad az én zsebembe nyulnod. (Főtétel.) Neked szabad a magad zsebébe nyulnod. (Altétel.) Mennyivel inkább szabad tehát nekem is oda nyulnom, a hová neked is szabad. (Következtetés.)

A vármegyék, különösen Baranya, mely évenként négy millió forint direkt és indirekt adóval járul az állam jövedelmeihez, megvárhatják, joggal követelhetik, hogy őket, illetve a szegény lakosságot — törvénytelenül — jobban meg nem terhelik. Ha a felsőbb hatalom jónak látta a megyei mérnökséget eltörölni és ennek teendőit az államépítészeti hivatalokra átruházni, az építészeti hivatalok az állam lévén, ezekkel az állam rendelkezik, első sorban neki dolgoznak, tehát a fizetéseket és a dologi kiadásokat is az államnak kell viselnie, a melyhez már a vármegyék ugyis hozzájárultak akkor, midőn adójukat kiizadták.

Ennélfogva a kormánynak az a követelése, hogy a rendes járulékon felül, melyet napidíjak és utiátalány címén ugyis folyósítottak a vármegyék, még külön hozzájárulási százalékot fizessenek, törvénybe ütköző és csak sajnálnunk kell a végvonaglásban szenvedő vármegyéket, illetve ezek intézőit, kikben hiányzik a férfias bátorság megmondani, hogy eddig és ne tovább; mert ha ez így megy, akkor nem biztos az a szegény halandó, a ki elég szerencsétlen Magyarországon élni, hogy megállítják az utcán a hivatalos hatalom közegei, kihámozzák kabátjából és árát odaadják egy ujonnan kreált hivatal fentartására; mert azzal nálunk senki sem gondol, hogy honnan veszi valaki, vagy akár az állam is a pénzt, a fő, hogy legyen.

Baranyamegye közigazgatása a legnagyobb örömmel adja meg a kormány által követelt mintegy évi 6000 frtot az államépítészeti hivatal dotálására, csupán megfelelő ellenértéket, munkát kér érte. Nagyon jól ismerheti a vármegye az állami rendszert, hogy ilyen kérelmet megköcköz-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Panyókiné.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Panyókiné ifi'asszony
 Selyem rokolyába,
 Szaporán megy a fölvégre,
 Földet se ér lába.

Befordul a községhezba:
 Ott e biró gazda?
 Mer'hát e'kkis baja vóna,
 Siralmas panaszsza.

„Mi hordoz itt édes lányom,
 — Kérde amaz tőle, —
 Talán hogy az urad vert meg,
 Az a kajla dőre?“

„Ha megver is, az én bajom,
 Nem a kendtek gondja!“
 Szép szeme meg könybe lábad,
 Mig ezeket mondja.

Biró gazda csak hallgatja
 A szép Panyókinét:
 „Igazságot mig nem kapok,
 Dehogy mék el innét.“

Tolvaj járt a házunk körül
 Tegnapelőtt este . . .
 Biró gazda közbe mukkan:
 „Ejnye, a gaz beste!“

„Meglopta az uram jussát,
 . . . Így ölelt meg, nézzék!
 Még hegyibe mást is elvitt:
 Számnak édes mézzét.“

Biró gazda méregre vál,
 Leccsapja kucaját:
 „Várj gazember, megtanítlak,
 Azt az áldófáját!“

De hirtelen máshá' gondol,
 Töprenkedik szegény:
 „Az ám, csak hogy nem megy ám a
 Dolog ily könnyedén . . .“

Bizonyosság köll, avagy zálog,
 Ami nyomra vezetne!“
 — Az asszony meg imigy szól rá:
 „Ehol van a kezembe.“

„Hadd lássuk hát, — szól a biró, —
 Mutasd édes lányom,
 Mit szorongatsz a markodban,
 Tedd ide, hadd látom!“

Uramfia, furcsa zálog:
 . . . Egnéhány asál sörte,
 S lón nagy csönd, mig csak est az
 Asszony meg nem törte:

„Megmarkoltam a szakállát,
 Meg biz én nagy bátran.
 Eat a csomó szürke szőst is
 Belüle gyomláltam.“

Biró gazda, — hogy est hallja, —
 Pironkodva bámul,
 Mert a zálog onnan való
 Az ő szakállából . . .

Bércsy Károly.

A kántorék macskája.

Végtelenül meguntam már a fővárosi sajos életet, színhas, orpheum, zengeráj — nem hatnak már reám semmi vonzeróval. Az álmatlanság, csus, po-degra, nervozitás, szóval az életuntóság szimptomáit éreztem jelentkezni, a melyet legjobban fokozott az, hogy . . . agglagény vagyok. De nem is lehet az másként, — mert ha reggelenként a tükörbe nézek, — önmagamtól kell megboroznóm, s a fájdalom ül rögtön palacsinta színű homlokomra, mely nem sügyenlette magát a tarkóm, saélig megnőni, s így lehetetlen elpalástolnom azt a fájdalmas érzést, melyet

tat, tudván nagyon jól, hogy ott elveszik ugyan a pénzt, de munkát vajmi keveset adnak érte. Vagy talán oly naiv férfiak vannak Baranyában, hogy azt is képesek elhinni, hogy az állam Baranyamegye kedvéért még két új mérnököt fog ide helyezni, a kik a vármegye utait majd megépítik. No hiszen csak várhat, elvárhat, míg csak belé nem fárad. Szeressen előbb a vármegye kor-tes érdemeit, válaszszon valamennyi kerületében mameluk képviselőket, akkor majd kap extra-wurstot, addig pedig hallgasson, mert ha nem, még szűkebbre szorítják a zsinórt nyaka körül, és a óta vége rendszeren az: Fuss, vagy fizess.

Érdekes volna megtudni, vajjon a folyó évben hányan vándoroltak ki Baranyából; mi azt hisszük, hogy sokkal többen, mint tavaly, pedig ekkor is mintegy 500 család hagyta itt ezt a szép földet, hogy elmenjen oda, a hol szebb a rózsza, tisztább a kikelet és kevesebb az adóvág-rehajtó. A mily arányban működik az adócsavar és lesz nyomasztóbbá a kormány ténykedése, ugyanoly arányban fog fogyni ez a jó föld népe és egy szép napon majd itt maradhatnak a hivatalnok urak, kaphatnak is szép fizetést, de nem lesz, a kinek parancsoljanak.

Hirek.

Pécs, 1895. november hó 6.

— **(Kamarai közgyűlés.)** A pécsi kereskedelmi és iparkamara pénteken f. hó 8-án d. u. 3 órakor közgyűlést tart saját helyiségében.

— **(Ősi népdal-estély.)** A „pécsi polgári daloskör“ vasárnap tartandó ősi népdal-estélyének műsora a következő: 1. „Lehullott a rezgő nyárfa aranyzintű levele.“ Férnikar Huber K.-tól. 2. „Végig mentem az ormódi temetőn.“ Férnikar Gaál F. és Hoffer K.-tól. 3. „Gyászba borult az életem te miatt.“ Férnikar Köppl F.-tól. 4. Három eredeti magyar népdal. Férnikar Lányi E.-tól. 5. „Gyűjtik a csordákat.“ Férnikar Huber K.-tól. Műsor után tánc következik. A műsor közti szünetek alatt, valamint a tánczenét a helybeli 44. gy. ezred zenekara szolgáltatja. Belépti díj este a pénztárnál személyenkint: pártoló tagoknak 40 kr., nemtagoknak 60 kr. Kezdeté 8¹/₂ órakor.

— **(A botnak két vége van.)** Ezekkel a szavakkal fogadta Kassás István, ivánbattyáni legény a vetélytársát, Kispéter Andrást, a mikor tegnapelőtt elébe állított az s a kezében levő bottal leütéssel fenyegette, ha el nem áll a közös szerelmük tárgyát képező lány udvarlásától. Nosza Kassás István és Kispéter András összementek; s egy-két ütés után a bot csakugyan Kassás kezébe került s oly alaposan elverte Kispéter Andrást, hogy ahhoz orvost kellett hivatni. Az orvos astán konstata-
lta, hogy Kispéter András fején több folytonossági hiány és vállain bőrhorzosalmányi ütődések vannak; de viszont Kassás István testén is megállapított két tompa eszközrel okozott huskidudorodási tünetet. A két legény a két orvosi látélet melléklésével panaszt tett egymás ellen a bíróságnál.

még parókám sem képes eltakarni. Ugy gondoltam, hogy talán egy időre megválnék a fővárostól, s falura költözöm. Nagynéném Kutya-Bagoson lakott, tehát elhatároztam, hogy oda megyek, s felűditem viselt, fáradt csontjaimat.

Nagynénémnek igen nemes foglalkozása volt a falun, — lévén tojáskereskedő — s úgy látszik nem is mehetett rosszul az üzlete, mert csinos kis házikót építtetett.

Egy szép délután szerencsésen oda is érkeztem, de a mennyire jól esett a szives fogadtatás, oly annyira megboradtam attól a csiripelő seregtől, a mely bámulat tárgyává tette új cilinderemet. Ez a sokadalom állt pedig abból a 7 vásott gyermekből, melylyel a jó Isten nagynénémemet megver . . . akarom mondani megáldotta.

A házban csak 2 szobácska volt. Nagynéném az utca felőli szobát jelölte ki szállásomul, a hova midőn be akartam menni, köcsög-kalopot az ajtó-félfa fejéről lesodorta, s midőn azt a kölykök csupa udvariasságból a földről felemelni akarták — egyike a másikat föltaszítva, szerencsétlen cilinderemet a szó legszorosabb értelmében agyon nyomták. Boszankodtam, különösen azért, mert másik kalapom nem volt, de nagynéném, — ki lepénynyé gyűrt cilinderemet iparkodott öklével a status-quo-ba visszaállítani, megvigasztalt asszal, hogy csak legyenek nyugodt, van ő neki egy, majd kölcsön adja. Hogy bebizonyítsa állítását, azonnal fel is szaladt a padlásra, s hozott onnan le egy — valószínűleg még Noe apánk idejéből emiékül fennmaradt bárkát, a melyből a szalmát,

— **(Furfangos család.)** A baranyavári járásba tartozó Lőcsön furfangos család járt a minap. Csodadoktornak adta ki magát s házról házra látogatta, a hol beteget talált, s egy kis adományért mindenkinek mondott csalhatatlan szigorító orvosságot. A gyógyulás feltételül azonban szigorúan kikötötte, hogy senkinek se szóljanak a dologról két napig, mert a javulás csak a harmadik napon fog beállni és csakis akkor, ha az ő ottjártát el nem árulják. Így astán vagy öt-hat házat becsapott s megszedte magát utraivalóval. Persze az orvosság, a mit ajánlott a betegeknek, se használt, se ártott s így a lőcsiek harmadnapra belátták, hogy valami furfangos csalóval volt dolguk, a ki ily ma már nem ritka módon tett szert náluk egy kis pénsmagra.

— **(A ki más helyett vizsgál.)** Bizony meggobban sok maturusra készülő diák szive, de még a doktori diploma után kapadozó fiatalok kebléből is nagy sóhaj fakad fel, olvasván a címet. Hejh, ki lehet az az áldott ember, a ki más helyett vizsgál? Hát ezt az áldott jó embert Gáin Istvánnak hívják s foglalkosására nézve gépész volt Venk József deronyai gazdánál tavaly a nyári cséplések alkalmával. Másik gépnél is levén azonban dolga, Venk József gépje mellé helyettesít állított Lauber József személyében. A helyettesről azonban úgy tudta a gazda, hogy nem vizsgázott gépész s ezért Gáin Istvántól lefogta a járandóságát. Gáin — mert Lauber csakugyan nem volt vizsgázott gépész — minden áron rá akarta ekkor venni Laubert, hogy tegyen vizgát, ki is vette az erkölcsi bizonyítványát és keresztlevelét, Tovarisován pedig kiállított a számára az előjárósággal egy bizonyítványt, hogy már három év óta mint gépész működik. Mikor így sem tudta rávenni a vizgára, egy székkel bejött Pécsre s hasamenvén a kezébe nyomta Laubernek a gépfűtői bizonyítványt. Hát ezt a bizonyítványt pedig úgy szerezte meg, hogy bejött a pécsi gépkezelő és kásánfűtő vizsgáló bizottság elé s ott levizgázván, Lauber nevére állította ki a bizonyítványt. Köszönetnyilvánítás miatt vontatá tehát ma kérdőre a pécsi kir. törvényszék Gáin Istvánt és Lauber Józsefet s utóbbit felmentvén, Gáin Istvánt hat havi börtönrre ítélte.

— **(A mohácsi megyei kóskórház)** építési munkálatainak kiadására vonatkozó árlejtési versenytárgyalás ma délelőtt 10 órakor tartott meg a megyeházán, mely alkalommal Roheim Ferenc mohácsi építkezési vállalkozó nyerte el az építkezést 15% engedménnyel, összesen 39.288 frt 98 krért.

— **(A mostoha szerelme.)** Domján József nagyfalui gazdaember az első felesége halála után nemsokára új asszonyt hozott a házhoz. Özvegy volt az asszony is, hát a két özvegy egy pár lett és éltek békeséggel. Igenám, de az új asszonynak első urától egy lánya is volt. Csinos kis leányzó, úgy a 14 év körül, a Simon Julcsa volt a neve. Hát a mostoha apja igen szerette ezt a kis leánykát; kivitte magával a szülőbe, elvitte a malomba is, mikor Dráva székre vitt egy kocsi buzát örletni. És a kis Simon Julcsa is szerfelett szívelhette a mostoha apját; mindig mellette volt, mindig a nyomába járt s egyáltalán úgy viselkedett, hogy az édes anyjában végre is felébredt a gyanu, hogy az ura érzelme a leány iránt nem több-e a mostoha apai szeretetnél. Egyszer astán megleste őket; és keserűen tapasztalta, hogy bizony több, sokkal több ez az érzelm, mint a mostoha

apai szeretet; ez a férfi szerelme a nő iránt. Domján Józsefné erre válni akart az urától; majd meg akarta ölni a lányát, ki ekkor azt vallotta, hogy mostoha apja ráerőszakolta szerelmét s akarata nélkül ejtette hálózába. Az anya erre feljelentette urát a bíróságnál és Domján József ma állt a pécsi kir. törvényszék büntetőosztálya előtt, a hol azonban tényálladék hiányában felmentették az ellene emelt vád és következményei terhe alól.

— **(Tolnamegye bizottsági tagjai.)** Tolnavármegye területén szombaton tartották meg a megyei bizottsági tagok választását. Az eredmény az, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas párt összes jelöltjei győztek. Dunaföldváron kisorsólólag a függetlenségi győztek. A kormánypárt megválasztottjai között van 8 megyei hivatalnok is, a kik már állásuknál fogva is tagjai a törvényhatósági bizottságnak. Megválasztásuk ellen több helyről óvást jelentettek be az alispánnál. A megválasztott 110 bizottsági tag között van 36 földműves, 26 községi jegyző, 8 vármegyei tisztviselő, 8 iparos 6 állami tisztviselő, 6 római katolikus lelkész, 3 községi bíró, 3 orvos, 4 ügyvéd, 2 gazdatiszt, 2 takarékpénztári tisztviselő, 1 református lelkész, 2 földbírtos, 1 postamester, 1 tanító és 1 ügynök.

— **(Lökötök malheurje.)** Az ócsárdi pusztán egy tanyáról lovat akart lopni tegnapelőtt éjjel két lökötök. Lágyi János istállójába lopóztak be s már el is eresztették a jászoltól a két lovat, mikor a tanyá-
őrző ebek észrevették őket s olyan csaholást csaptak, hogy a gazda felébredvén, puskára kapott és kisetett az istállóhoz. A két lökötök, akik ismeretlen suhanc, ezt megsejtve, ész nélkül hagyta ott a lovakat az istállóban és futásnak eredt. A gazda látván, hogy mit sem visznek magukkal, nem lőtt utánuk, de az egyik eb ugyancsak szorította őket, s a nagyobbik legény vállára vetett szűrt le is rántotta. A mit a két lökötök örömmel hagyott ott s eltűnt az éj homályában. A szűrt a gazda eltette gondosan, hogy visszaadja a lökötöknek, ha érte jönnek. Azok azonban bajosan kerülnek még egyszer Lágyi János uram tanyája tájékára; csak hogy most ép bőrrel menekülhettek el. Nem is valami kis malheur, hogy mikor már csak ki kellene a lovat vezetni az istállóból, rápattanni és elmenni vele túl a Drávára, akkor ébred fel a gazda, a ki még mellé olyan ebeket tart, hogy lehúzzák a szegény lökötöről a szűrt!

— **(Éjjeli verekedés.)** Ma éjjel kint a budai város végén összetalálkozott a temető előtt két jól benyakalt napszamos. régi ellenségei egymásnak. A kapóra jött alkalmat felhasználva, nosza neki estek egymásnak s pusztá kézzel úgy eldögönyözte egyik a másikat, hogy mire bicskára kaphattak volna, eiment mindakettőnek a kedve a verekedéstől. Hát egymást szép szavakkal traktálva haladtak befelé a város felé, a hol astán az egyik, Nemesi András felkapott egy kődarabot s azzal fejbe költöztette a társát, Szabó Vencelt úgy, hogy azt nyomban elborította a vér. De a megtámadott se volt rest, hanem nekifordult Nemesinek s mert az futásnak eredt, hát utána iramodott s egészen az Ágoston-utcaig bekergette, mikor a rendőrorjárat közeledtére Nemesi jobbra, Szabó Vencel meg balra futott, csak hogy a rendőrökkel ne akadjon egyiknek se dolga. Az éjjeli verekedők így elpárologván, nem adtak a rendőrségnek dolgot, csak majd az orvosi látélet viszi Szabó Vencelt a bírósághoz.

vánkos felemelkedik. Erre bátorságot vettem magamnak s az ágyról letornáztam s kiszaladtam a konyhába. Nagynénim a zajra gyertyával kijött a konyhába s mikor meglátott elkiáltotta:

— Jézus! Mária! rablók! Öcsém, Öcsém! Keljen fel!

— Én vagyok néném — mondám — jöjjön, nézzük meg, valaki van a szobánkban . . .

— Takarodjék ki . . . kiáltá néném — maga rabló, az én öcsém nem így néz ki . . .

Fejemhez kapva vettem észre, hogy a parókám ott benn maradt a szobában.

— Én vagyok néném, — mondám — csak a parókám hiányzik. Jöjjön, nézzük meg, ki van a szobánkban.

Nagynehezen sikerült nagynénémel elhítenem, hogy én vagyok. Lassan kitártuk szobám ajtaját s kezemben egy kapa-nyéllal előre mentem. Akkor vettük észre, hogy ágyamon egy istentelen nagy fekete macska guggol és keservesen nyávog. Nagynéném csak annyit mondott.

— Óh! Óh! szegény állat — dehát hogy is került ide, ez a kántorék macskája.

Megnyugodva ismét feltornáztam az ágyra, de szemem többé behunyni nem tudtam. Alig virradt, bucsut vettem a kaputélfától, s megtört lélekkel s még megtörtebb köcsög kalappal visszatértem füstös hazámba.

Havas Lajos.

— **(Az első polgári válópör.)** A polgári anyakönyvvezetőhöz egy kereskedő állított be a napokban s kijelentette, hogy válni akar feleségétől. Megmagyarázták neki, hogy ott csak esketnek, a válás a törvényszék elé tartozik. A kereskedő azt mondta rá, hogy azt sejtette ő is, és azért inkább tanácsért jött. Mert az esete az, hogy a feleségét a bolt hátsó részében álló diványon a könyvvívóval csókolozva találta. A már már türelmetlenné válni kezdő anyakönyvvezető erre elneveti magát s azt mondja: „És elég ok a válásra, hát csak adja ki az utat az asszonynak.” „Csakhogy épen itt a bökkenő kérem, mert az asszony az üzlet fele!” „Hát akkor kergetse el a könyvvívójét.” „Az ám, de akkor meg az egész üzlet tönkre megy, mert az az ember ugy ömeri a dolgokat, hogy csodálatos!” „Hát ez bizony nagy baj, de én nem segíthetek rajta.” — vetette végé a beszélgetésnek az anyakönyves, mire a kereskedő lehorgasztott fővel elkullogott. Másnap vidám mosolylyal lépett be a hivatalba. „Hát csak ne tessék kitörölni a házasságunkat a lajstromból! Meg van már a megoldás!” „És mire határosta el magát?” „Hát kérem — eladtam a diványt.”

— **(Megugrott öngyilkosjelölt.)** Klein Ádám Makár-utca 18. szám alatt lakó asztalosmester ma reggel a következő szavakkal állított be a rendőrkapitánysághoz:

— Kérem alássan, az éjjel a segédem öngyilkosságot követett el, aztán pedig fogta magát és megugrott!

A nem kis szenzációt előidézett jelentés után pedig a mester átadta a munkakönyvét a megugrott öngyilkosnak és egy irást, melyben le vannak írva a következők: Schvāner Kálmán, Klein Ádám asztalos segéde, az éjjel éjfél után két óraker ment haza gazdája lakására. Mint az inasok állítják, nem épen jósanul. Lefeküdt, majd rövid idő múlva ismét felkelt, gyertyát gyújtott s járkált a szobában fel s alá. Egyszerre egy csomó gyufát vett elő a zsebéből, s a mi az asztalon állt a gyufatartóban, azt is mind kiszedte s aztán egy pohár vízben feloldotta az egészet. Mikor elkészült, eloltotta a gyertyát és ismét lefeküdt; de a gyufaoldatot a pohárban az asztalon hagyta. Reggelre kelve aztán az inasgyerekek türesen találták a poharat, Schvāner pedig ott feküdt az ágyban és orvosért jajgatott. Rögtön bejelentették a gazdájuknak, hogy a Kálmán gyufát ivott. Klein Ádám azonnal Bahula orvosért szalajtott egy gyereket, de az idő alatt az öngyilkosjelölt aszápon felöltözött és kifutott az utcára. Klein utána küldött, de már a legény a Bárány-uton járt, a Mecseknek tartva s nem sokára eltűnt szem elől. Így történt az eset, s a rendőrség azonnal megindította a nyomozást a megugrott öngyilkosjelölt feltalálására nézve, a ki nem lehetetlen, hogy ily módon akarja munkaadóját megtréfálni s egy szabad napot csinálni magának. A minthogy úgy is volt. Mert délután, mikor valahol jól kialudta magát, szépen haza is ment a gazdájához, a honnan aztán értesítették a rendőrséget, hogy a megugrott öngyilkosjelölt megvan, semmi baja, csak egy kissé — az étvágya nagyobb a kellenél.

— **(Nyomorgó tanítók.)** Réges régen törvény, persze csak a papíron, hogy a tanítói fizetések minimuma 300 frt lehet. Es ennek dacára mégis sok ezer község van az országban, a hol a tanító még ezt a nyomoruságos fizetést sem kapja meg, jóllehet beszámítanak azok az iskolafentartó pugris atyafiak ebbe a díjazásba tojást, csirkét, fejes káposztát, fejelés csizmát, faggyu gyertyát stb. Ezeknek a türelmetlen és törvényellenes állapotoknak végetvetendő a kultuszminiszter kezdeményezésére Baranya-megye közigazgatási bizottsága elrendelte, hogy jövőben a természetbeli járandóságokat ne a tanító koledálja össze házról házra járva, hanem az iskolafentartó hatóság és ezeket a járandóságokat előleges negyedévi részletekben szolgáltatassa ki a tanítónak, továbbá hogy a tanítói fizetéseket a törvény által megszabott 300 frtra egészítse ki és folyósítsa, különben ez az összeg végrehajtás útján fog beszédelni az illető községeken a szolgabíró közbenjöttével. Ilyen renitens község, a hol a tanító fizetése máig sem üti meg a 300 frtot, a pécsi járásban 2, a baranyaváriiban 11, a siklósiiban 3, a hegyhátiban 24, a mohácsiban 7, a pécsváradiban 11, a szentlőrinciben 5, tehát a vármegyében 63 van. Ezek a községek záros határidő alatt tartoznak a tanító fizetését a törvényben megszabott módon folyósítani. Elvárjuk e határidő leteltét és ha azután mégis lesz oly község, mely nyakaskodik, szegényszemre kinyomatjuk a nevét, hadd szégyelje magát.

— **(Huszások és négykrajcárosok vége.)** Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a pénzügyminiszternek 1894. június 23-án kelt 46.403 számú rendelete értelmében a 20 kros ezüst váltópénz és a négy krajcáros rézváltópénz nemeket a m. kir. állami pénztárak és hivatalok csakis 1895. évi december hó 31-ig tartoznak fizetési képen, vagy beváltás végett még elfogadni, s hogy ezen érmekeket illetőleg az államnak mindennemű beváltási kötelezettsége megszűnik.

— **(A sajtóhibák öröge.)** Lapunk egyik mult heti számában A ki meglopta a vasuti pónstárt címen közölt hírnkbe a sajtóhibák öröge ast a fatális tévedést lopta, hogy úgy a raktáros, mint a tolvaj neve egy és ugyanaz. Esennel kijavítjuk tehát, hogy Gerdesits Sándor a raktáros neve, kinek becsületességhez természetesen szó sem férhet; a tolvaj pedig, ki a lopásért elítélve is lett, Kemény Gábor névre hallgat.

— **(Mire jó a torony.)** Egy kecskeszakkallas aszobafestő, fél cilinderben, sárga kabátban és borszasztó zavartan, járt-kelt ma a székepületben, mindenkitől ast tudakolta németül, a gyöngébbek kedvéért csehül.

— Nem tudják kérem, hol lakom én?

A cseh szóra nem kapott választ, de sok lőtásfutás után a német szóra válaszoltak, sajnálattal jelentette ki neki egy hivatalnok, hogy bis' ő nem tud megfelelni erre a fogós kérdésre.

— Akkor fölmegek a toronyba s összenésem az utcákat, így talán kiutóm, merre lehet az én lakásom.

És az istenadta cseh másolója reptül föl a toronyba és egy nagy látcsóval tanulmányosta a várost. Ée néhány perc múlva diadalmasan fölkiáltott: — Arra lakom a nagy kémény felé.

A másik percben már rohant lefelé egyenesen a nagy kémény irányában.

As utcán ismét zavarba esett, a cseh másolónak, a ki tegnap reggel óta pécsi lakós és nem találta haza a lakására, nem jut az eszébe, hogy melyik részen lakik a nagy kéménynek a felső, vagy az alsó részén-e.

Ujból fölmászott tehát a toronyba és most egy teljes órát töltött ott és kétségbeesetten jött le.

Nem tudok hazamenni a családomhoz — panaszkolta keservesen.

— **(Nem remélt felvilágosítás.)** „200 forint jutalom.” Tegnap este 8 és 9 óra közt 3000 forinttal terhelt börtárcát vesztettem el az opera környékén. A becsületes találó, ki nekem az elvesztett tárcát kézbesíti, a fent megnevezett jutalomban részesül. N. N. . . . utca . . . házászám.

Ezen tartalmu hirdetés volt olvasható a napokban az összes fővárosi lapokban. Rákövetkező napon a hirdető, ki mellesleg megjegyvese dugaszdag ember és nemrégén mágnsái rangra emeltetve főrendiháisi taggá lett kinevezve, a következő tartalmu levelet kapta:

„A lapokban közzétett hirdetésre van szerencsém tudtára hozni, hogy a 3000 forinttal bélelt tárcának a becsületes megtalálója én vagyok. Megjegyzem, hogy a becsületesség tág és relativ fogalom lévén, azt a magam számára is vindikálom. Lélekben önnel egyetemesen siránkozom az önt ért pillanatnyi veszteség felett. Minthogy azonban tudomásomra jutott, hogy a mágnsái rangért, melybe nem régen emelve lett, az elvesztettnél sokkal nagyobb összeget fizetett (többi között a szabadelvű párt kasszába is) azért a mágnsái rangért, mely csak azokat illeti, kik humanitárius és hazafias rendkívüli erényekben tündökölnék, bátor vagyok fetételezni, hogy örömmel fog lemondani a 3000 forintról az én részemre, ki arra nagyon is rászorul. Arról is biztosítom, hogy a pénz a legjobb kezekben van, csakis jóra fogom fordítani az összeget. Némi elismerésképp szivesen lemondok a felajánlott jutalom összegéről, amelyet, úgy hiszem, nagyon is megérdemeltem és stírgósen kérem, hogy legjobb belátása szerint fordítsa a 200 forintot (tulajdonképen 300 forint lenne a megtaláló díja) arra, a mire akarja. Bőkezűsége és jó szive bizonyára meg fogják találni a helyes utat.”

— **(A szivarok neve.)** A föld hátán boilyongó emberiségnek az a tekintélyes része, mely életföltételei közé sorozza a dohányzást, tréfás elnevezésekkel szereti illetni az egyes szivar és cigarettafajtákat, a minek nem mániává fajult élcelődési kedv az alapja, hanem az a sajnálatos dolog, hogy szivaraink és cigarettáink jó része gyalázatos rossz. A baka, ha bemegy a trafikba, villámló szemekkel szurja le kétfilléres tőkéjét s keserű humorral vágja oda:

— Kérek két öngyilkost.

A bakahumor ugyanis öngyilkosnak keresztelte el az egyfilléres cigarettákat a magyarkát és drámát, algiunáziumi életünknek eme nem éppen poetikus emlékeit.

A hivatalnok már szabadkőmives szivart kér. S ha a tapasztalatlan dohányárus nem érti, hogy mi az, világgylülő mosolylyal csatolja hozzá a magyarázatot.

— Öt krajcáros szivart kérek. Ezt a jobb módu köművesek szívják, de csak a szabadban, mert zárt falak között ök sem bírnák ki.

— **(A belügyminiszter dícsérete.)** Perczel Dező belügyminisztert választó kerületének, Bonyhádnak valamelyik alkalmi poétája ezzel a verssel tisztelte meg:

Isten hozott, mi büszkeségünk,
Tolnánk szülötte, Perczelünk!

Örömben usunk, lásban égünk,
Ha köstünk járas, itt vagy velünk.
Hogyha láthatjuk a te orcád,
Mintha szebb volna Magyarorság.

Szebb is. Uj csillag fénye támadt
Édes hasánknak szép egén:
Oszolj sötétség, honfi bánat,
Hajnalcillag jövetelén!
Világíts ujabb eszedévbé,
Magyar ne járjon a sötéte —

Világosságnak hordozója
E mi bonyhádi iskolánk,
Magyar nyelv s érzés ápolója —
Reád nézünk, óh nézz reánk!
Keszdetben iskolánk jövője,
Légy ennek, légy ujjászültője!

Halmosd reánk kegyelmességed,
E nép tehozzád könyörög!
S kísér az ég áldása Téged,
És hirnév kossorus, örök.
S fejednek léssen koronája:
Szeretet, áldás és a hála!

A költemény névtelenül jelent meg több eszer példányban s csak a papir alján lehet a nyomra vezető sort felfedezni: „Nyomatott Ranbitschek Mórnl, Bonyhád, 1895.” Nos hát a nyomdás majd nyomára veseti a belügyminiszter urat, ha talán hivatalosan is kíváncsi lenne, hogy kiírta meg az ő dícséretit a fentebbi ékes rigmusokban.

Művészet, irodalom.

Lemondás. A régibb magyar asziműirodalom egyik szenije, Hugó Károly az ő „Bankár és báró”-jában három felvonásos cselekményt játéssat le három szereplővel. Semmi mellékzserop, semmi episód-cselekmény nem járul a három személy tragédiájához és mégis ez a darab irodalomtörténeti esemény volt és marad s bizony-bizony alig van iskola, hol az irodalomtörténet tanára ne taglálná, ne boncolná, mint a drámai alkotások remekét. Igaz ugyan, hogy szegény Hugó Károly elszülve halt meg, de hosszú még sem hasonlíthatók a mai kor drámaíró-szenije — tőkép a praxisis szempontjából. Itt van például a „Lemondás” szerzője, Karcag Vilmos. As ő darabjában is három személyé a főszerep s ezek hárman is teljes egészében végigjátszhatták volna a darab cselekményét, ha Karcag nem a mai kor praktikus férője s nem hoz még egy csomó mellékzseroplót a sajnadra, a kiket ugyan nem értünk, hogy miért is járnakkelnek, mit is akarnak, de hát ott vannak s ha ügyes alakítók kesébe jutnak, még sikert is szereshetnek a darabnak. Mert bizony a három főszemély, Korolán gróf, Géza gróf és Darsai Irén olyan három lélektani rejtély, kiket mire megértünk, belefáradunk; de hála égnek, — a darab is véget ér! Hát Karcag darabját bizonyosan nem emlegeti majd az irodalomtörténet, de mondom, a praktikus berendezkedése olyan, hogy ha például egyik episódzserope, Tekla, olyan kesekben van, mint volt Kálmár Piroskában (ki Polgárnét helyettesíté), hát a darab sikert arat. Kálmár Piroska nagy művésznő, Karcag pedig nagy későnnettel tartozik neki, mert legalább megértette velünk, hogy miért is van Tuba gróf, Hercengberger és Sarolta a darabban. Bizonyosan azért, mert ezeket is hatáscsináló mediumoknak akarta felhasználni a szerső, de velök már nem birt boldogulni. K. Breznay Annának kár is volt fáradnia, hogy valamit csináljon a soi disant „szerep”-ből; no Erdélyi M. és Vég h I. már nem is fáradtak! Follinus s (Boldissár) kabinet-alakítást mutatott be, bár es a demokrataságot szinlelő arisztokrata gróf is már as eszer-egyedikszere látható a szinpadon: no de es ma divatos és eredeti! Balla Somogyiné és Bodroghyné jók voltak. Peterdi Sándor Korolán grófot, R. Balogh Etel Darsai Irént és Mészáros Lajos Géza grófot, így hárman a darab három főalakját, remekül adták; kaptak is érte tapot a közepes számú publikumtól eleget. S még egyet a darabra vonatkozólag! Az utolsó felvonás nagy jelenetében igen szépen veszi ki magát a harangos; as is természetes, hogy Irén térdre borul a megrásó elősmény hatása alatt, de hogy Karcag ur mért írta elő, hogy imádkozzék magában egy pillanatig s keresztet vessen: ezt meg nem foghatjuk. Hissen es ma nem divatos és nincsen benne semmi eredeti! (→)

Darwin állatpsychológiája címmel jelent meg dr. Szilvek Lajostól egy korszerű bölcséleti vaskos füzet. Kapható szerzőnél és a helybeli könyvkereskedésekben. Ára 1 frt 20 kr. A tudós tanár hangyaszorgalommal, nagy erudicióval dolgozik és közérthető nyelven ír filozofiat. Kimutatja miért van teljesen igaza a józan észnek és a hagyományos bölcséletnek, midőn lényeges különbséget állit as ember és állat lelki tehetségei között. Midőn a Darwin által felhalmozott adatokat olyanokul tünteti föl, a melyek mellett, ha semmi kétség sem férköshetik történelmi

igaz voltukhoz, mines szükség arra, hogy az érzéki tehetségek mellett a tudományokat is tulajdonítsunk az állatoknak. Érdekes a Darwin irodalmi fejlődéséről és hatásáról szóló befejezés is. Kiket ilyen alapproblémák érdekelnek, természettudósok és bölcselek, sok haszonnal forgathatják.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november hó 6 án. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ülés elején Szilágyi Dezso elnök kijelentette Czrnkovich és Jellasic horvát képviselők lemondásait, midőn Darányi földművelési miniszter lépett a terembe. Pártja sajnósan éljenzte.

Hegedűs Sándor a pénzügyi bizottság előadója ajánlotta ezután elfogadásra az 1896-iki költségvetést, jó hosszasan ismertetvén a pénzügyi bizottság indoklását.

Helpy Ignác kifejtette bizalmatlanságának indokait a kormány és a budget iránt. Bánffy b. ugymond - legjobban szeretne parlament nélkül kormányozni, és látszik meg minden cselekedetein, így a legutóbbi miniszter válságon is.

Bánffy b. miniszterelnök nyomban válaszol, szerinte a válságra az adott okot, mert Festetic gr. miniszter oly kontraktust csinált a sertés vesztégár ügyében, melyet minisztertársai helytelenítettek. Esért kellett lemondania; a mi egészen korrek dolog. Hogy a válságot oly hamar megoldotta, ennek oka az ellenzéki sajtó presszionálása volt.

Horánszky Nándor beszélt ezután hosszasan a költségvetési javaslat ellen.

Horánszky beszédét öt pernyi szünet követte, a mi után négy interpelláció következett, köztük Besenyey Ferencé a temesmegyei Gyürky féle telepek ügyében.

TÁVIRATOK.

A háas alelnöke. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Darányi miniszterre történt ki nevezésével megüresedett egyik alelnöki állásra a szabadelvű párt jelöltje Teleki István gróf.

Linder Redivivus. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Linder György hirhedt esete óta ma jelent meg először a képviselő házban.

Allamtitkár kerestetik. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A földművelési államtitkárság egyelőre betöltetlen marad. A budget-tárgyalásában Darányi maga fogja tárcáját képviselni.

Katonai rekviem. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A pécsi Augusztinusok templomában az uralkodó család jelenlétében ma nagy katonai gázszistenti tisztelet volt.

A párizsi németek. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párizsi német kolónia Münster nagykövet tiszteletére bankettet adott, melyen a nagykövet lelkes felköszöntőt mondott a két ország barátságára.

Laptulajdonos SAUTTER GUSZTAV Felelős szerkesztő PLEININGER FERENC.
TÁRSZ JÓZSEF
kiadó

Hirdetések.

Eiben Mátvás Alsó-Meczenzéf.

Ajánlja szabadalmazott

tengeri-morzsolóját.

Darabonként bérmentve 4 frt. Ismételődnök tetemes árengedmény.

Arjegyzék ingyen.

22281. sz.
tkvi. 1895.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kereky Mihály végrehajtónak, Hergyo József és neje Tóth Éva végrehajtást szenvedők ellen 91 frt 05 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a szt.-lőrinci kir. járásbírósg területén levő, Bakonya község határában fekvő, a bakonyai 385 sz. tjkvben felvett + 138 hszsz. 48 sz. házra, udvarra, kertre 450 frt becsárban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1895. évi december hó 2-án d. e. 10 órakor Bakonya község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 45 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. alatt kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1895. évi szept. hó 15-én. A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

Bogyay Pongrácz
kir. törvényszéki bíró.

Van szerencsém a tisztelt hölgyeket értesíteni, miszerint

divatáru üzletemet

ideiglenesen Király-utca Gianone-féle ház 29. szám alá helyezem át.

Egyuttal dűsválasztekü raktáromon levő kaplapjaimat **leszállított árakon** a tisztelt hölgyek figyelmébe ajánlom.

Szintugy mindennemű **fehér himzést** vállalok.

Tisztelettel
Kaiser Vilma
divatárusnő.

20314. sz.
tkv. 1895.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kereky Mihály ügyvéd végrehajtónak Kovácvécs Mára férj Gyurkovics Györgyné végrehajtást szenvedő ellen 100 ft tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbírósg területén levő Nagy-Kozár község határában fekvő, a n.-kozári 102 sz. tjkvben felvett 305 hszsz. 96 sorsz. házra és közös udvartérre egészben 400 frt becsárban (306—308/c) hszsz. kertre egészben 92 frt becsárban 316/e hszsz. kertre egészben 72 frt becsárban a nagykozári 330 sz. tjkvben felvett 2574/35 hszsz. részletre ugyanaz 1881. 60. t. cz. 156 § a) pontja alapján egészben 29 frt becsárban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi november hó 27. d. e. 9. órakor Nagy-Kozár községben a bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 frt, 9 frt 20 kr. 7 frt 20 kr., 2 frt 90 kr. készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 3333. szám alatt kelt igazs. min. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1895. évi augusztus hó 10. napján. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Bogyay Pongrácz
kir. törvényszéki bíró.

A legizletesebb, egyedül egészséges és egyszerű mind a legizletesebb pótlék a babszemű kávéhoz.

Egyedül egészséges pótszer a babszemű kávé helyett. Nőknek, gyermekeknek, betegeknek orvosilag van ajánlva.

KATHREINER FÉLE

KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ.

Legisztább természetes gyártmány egész szemekben. Hozzávegyítések általi hamisítás tehát ki van zárva.

Mindenütt kapható: 1/2 kiló 25 kr.

DISZOKLEVÉL 1891-1894. 8 ARANY EREM

Óvatosság: Csak a „Kathreiner“-névvel ellátott eredeti-csomagokat kérjük és fogadjuk el.